

กวก. 150
วันที่ 15 พ.ย. 64
เวลา 15.20

สกล. (eMail)
ส่ง : กวก.
รับที่ : ธ12502/64
15 พ.ย. 2564 เวลา 15.15 น.

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๔.๖๒/ ๒๘๔๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง วันป่าชุมชนแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน (คนช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔
๓. เอกสารประกอบวันป่าชุมชนแห่งชาติ

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง วันป่าชุมชนแห่งชาติ มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการ ด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) กำหนดให้มีสัดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภท ร้อยละ ๕๕ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็น พื้นที่ป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๕ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ (ซึ่งรวมถึงป่าชุมชน) ร้อยละ ๑๕ พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๕ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดให้มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ แบ่งเป็น พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ร้อยละ ๒๕ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ (รวมทั้งป่าชุมชน) ร้อยละ ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ดิน น้ำ และเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

๑.๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมป่าไม้ ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ ได้ดำเนินการบริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมให้ชุมชนที่อยู่อาศัยรอบเขตป่ารวมถึงชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง เข้ามามีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดูแลจัดการทรัพยากรป่าไม้ใกล้บ้านในรูปแบบการจัดตั้งป่าชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ รักษาป่าไม้ไว้ให้คงความสมดุล และชุมชนสามารถใช้ประโยชน์จากป่าได้อย่างยั่งยืน โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริ มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานป่าชุมชน นับว่าเป็นการปลูกป่าในใจคนตามแนวพระราชดำริ สมาชิกในป่าชุมชนทำหน้าที่เป็นป่าไม้หมู่บ้าน และเป็นพลังที่ช่วยในการปกป้องผืนป่าและพิทักษ์ป่า ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากป่าชุมชน

๑.๓ การ...

๑.๓ การส่งเสริมการจัดตั้งป่าชุมชนในอดีต ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ การดำเนินการตามโครงการป่าชุมชน โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ และชุมชนเป็นเพียงผู้ร่วมโครงการ/ผู้ช่วยพนักงานเจ้าหน้าที่ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในป่าชุมชนเป็นไปในลักษณะการควบคุม มีข้อจำกัดในการบริหารจัดการป่า ทำให้ไม่สะดวกต่อการนำมาเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม หรือสร้างแรงจูงใจสำหรับชุมชนในการร่วมดูแลรักษาป่าหรือร่วมบริหารจัดการป่าชุมชน จึงเป็นที่มาของความพยายามในการเสนอ “ร่างพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ.”

๑.๔ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๖ ตอนที่ ๗๑ ก เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒

๑.๕ มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติว่า “มุ่งหมายให้บุคคล และชุมชนได้ประโยชน์จากป่าชุมชน เกิดเจตคติในการดูแลรักษาและจัดการป่าชุมชนร่วมกับรัฐ เพื่อป้องกันการตัดไม้โดยผิดกฎหมายและการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่า เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพในป่า ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และคงอยู่เป็นมรดกทางธรรมชาติของประเทศ และของมนุษยชาติสืบไป และมุ่งหมายเพื่อกำหนดสาระแห่งสิทธิของบุคคลและชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ อย่างสมดุล และยั่งยืนตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติรับรอง” ซึ่งปัจจุบันมีป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑,๓๒๗ แห่ง ชุมชนมีส่วนร่วม ๑๓,๐๒๘ หมู่บ้าน เนื้อที่ ๖.๒๙ ล้านไร่ โดยมีเป้าหมายที่จะขยายการจัดตั้งป่าชุมชนทั่วประเทศให้ได้จำนวน ๑๕,๐๐๐ แห่ง เนื้อที่ประมาณ ๑๐ ล้านไร่

๑.๖ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบในการกำหนดให้ “วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ของทุกปี เป็น วันป่าชุมชนแห่งชาติ” และให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประกาศให้มีวันป่าชุมชนแห่งชาติ เป็นการเกิดพระเกียรติ น้อมรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทย และสืบสานพระราชปณิธานในด้านการส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ ให้ “คน” กับ “ธรรมชาติ” อยู่ร่วมกันอย่างพึ่งพาอาศัยและเอื้อประโยชน์ต่อกันได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนเพื่อให้องค์กรทั้งภาครัฐ เอกชน นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้ทราบถึงความสำคัญของป่าชุมชน และทรัพยากรป่าไม้ของชาติในภาพรวม สร้างขวัญและกำลังใจให้กับชุมชนที่ดูแลรักษาป่า เกิดความภาคภูมิใจ และเป็นเกียรติแก่ชุมชน อันจะเป็นการพัฒนาและส่งเสริมให้ชุมชนได้ร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล และยั่งยืนในรูปแบบของป่าชุมชน จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การประกาศให้มี “วันป่าชุมชนแห่งชาติ” เป็นการกำหนดวันในเชิงสัญลักษณ์ สำหรับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าชุมชน ตลอดจนให้ทุกภาคส่วนได้น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยในด้านการส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ อีกทั้งตามเจตนารมณ์พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มุ่งหมายให้ชุมชนสามารถจัดการป่าชุมชน และได้ประโยชน์จากป่าชุมชน อันจะส่งผลให้ชุมชนดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน ประกอบกับการประกาศพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ นับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงและเป็นจุดเริ่มต้นครั้งสำคัญที่เปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมดูแลผืนป่า และใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ร่วมกันอนุรักษ์ได้ สอดคล้องกับหลักวิชาการ และเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้พิจารณาวันที่เหมาะสมในการประกาศให้เป็นวันป่าชุมชนแห่งชาติ เป็นวันที่ ๒๔ พฤษภาคมของทุกปี สืบเนื่องจาก เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น ราชเลขาธิการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ “วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันป่าชุมชนแห่งชาติ”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้

โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๐๐๘

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๕๔๑๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cmf.policy@gmail.com